

WAT WILT U DAT IK DOE?

Interview met Jan van Beeck

Wie is Jan van Beeck ofm? U leest in Nieuwe Aarde vaak een artikel van hem. In het tijdschrift van de franciscanen, *Franciscanen.nl* mei/juni 2009, stond het volgende interview met Jan van Beeck. Redactie.

Jan wilde franciscaan worden, maar had er nooit een gezien. Hij wilde geen priester worden, maar werd het toch. Hij bekwaamde zich in ontwikkelingswerk maar raakte helemaal op het pad van de charismatische vernieuwing. In *franciscanen.nl* wordt Jan van Beeck ofm (65) regelmatig genoemd als begeleider van 'franciscaanse stille retraites'. Wie is deze franciscaan en hebben al die ogenschijnlijke tegenstellingen iets met zijn godsbeleving te maken?

Als jongetje van zes

Op zesjarige leeftijd hoorde hij de onderwijzer over Franciscus vertellen. Het bleef zo sterk hangen dat Jan op zijn achttiende intrad bij de franciscanen. Toen de wijdingen in zicht kwamen, zag hij die voor zichzelf niet zitten en besloot als lekenbroeder verder te gaan. Zijn broeders in Indonesië vroegen hem sociaal-economisch opbouwwerk te komen doen in het bisdom Bogor. Hij verdiepte zich daarin en zette een netwerk op van kredietcoöperaties en plaatselijke bureautjes voor ontwikkelingswerk. En nadat hij terugkeerde van een acht maanden durende cursus in de Filippijnen beseftte hij steeds dieper: "Het is gewoon doorgedaan. Alles wat ik doe, kunnen de Indonesiërs zelf ook doen."

Keerpunt

In Indonesië kwam hij in contact met christenen uit verschillende kerken, die het initiatief namen om samen te bidden. Dat sloot aan bij de goede ervaringen tijdens de opleidingsjaren in het klooster, waar sommige jonge medebroeders in groepjes samen mediteerden. "Ik voelde", zegt hij, "dat ik een stap moest zetten, een keuze maken. Ik ben - na jaren - weer gaan biechten, om een nieuw begin te maken. Het werd een keerpunt in mijn leven, een ervaring van Gods grote barmhartigheid. Daarna ging het geloof veel meer voor mij leven: de Bijbel ging spreken, de eucharistieviering werd een belevenis. Ik herinner me dat ik een stille retraite volgde en dat de priester de hostie brak en mij een stukje

gaf en dat het was alsof Christus zichzelf aan mij gaf. Ik begreep toen ook beter Franciscus' eerbied voor de sacramenten en de Bijbel."

Charismatische vernieuwing

Jan keerde terug naar Nederland. "Wat wilt U dat ik doe?", zei hij tegen God. Hij werd gevraagd voor sociaal-economisch opbouwwerk in Pakistan, vroeg een visum aan, dat na lang wachten tenslotte geweigerd werd. Wat dan wel?

Hij had goede contacten met een groep van de katholieke charismatische vernieuwing die op kasteel Croy in het Brabantse Aarle-Rixtel wilde gaan wonen. Hij ging op een retraite van de beweging in België. De eerste vraag die hem daar gesteld werd, was: "Ben je bereid tot alles?" "Dat was ik niet. Ik wilde als minderbroeder niet op een kasteel gaan wonen, én ik wilde geen priester worden. Maar ik kon natuurlijk niet tegen God zeggen: zeg maar wat U wilt, maar dit en dit mag het niet zijn. Na een paar dagen dubben ging ik naar de kapel voor het bidden van het avondgebed. In een opwelling zei ik: 'Geef me in de eerste psalm maar een aanwijzing dat het een kasteel moet zijn, en anders doe ik het niet'. De eerste psalm was 110. In die vertaling begon een van de regels met 'Jij bent vorst.' Ik dacht: daar heb je je kasteel. Een vorst mag op een kasteel wonen. Terwijl ik tegensputterde dat die zin niet tegen mij gezegd werd, kwamen we aan een volgende regel, die begon met: 'Jij bent priester'. Precies die twee dingen waar God niet aan mocht komen.

Het draaide erop uit dat ik met de groep op Croy ging wonen, en in Utrecht mijn theologiestudie afmaakte. In 1981 ben ik priester gewijd."

Reisgezel

Met medebroeder Rob van den Brink volgde hij in de Verenigde Staten een cursus in geestelijke begeleiding en stille retraites op een franciscaanse manier. Daarna begonnen ze er ook mee in Megen. Jan begeleidt de retraites nu al zestien jaar, vanaf 1997 samen met Ricky

Rieter. Hij voelt zich dan als een reisgezel. "Ik praat graag met mensen die iets met God hebben en op zoek zijn; vaak heel anders dan ik." Buiten enkele gezamenlijke gebedsbijeenkomsten en eucharistievieringen volgt elke deelnemer een eigen spoor. Elke dag heeft ieder een gesprek met Ricky of Jan over hoe het de afgelopen dag is gegaan en hoe ze in het zoeken van hun weg verder kunnen gaan. "Het is een boeiend proces. In de gesprekken gaan we met ieder op weg en delen we in ieders rijkdommen en vragen. De antwoorden weten wij ook niet, maar we proberen de situatie neer te leggen bij God. 'Wijs ons de weg', vragen we en vaak blijkt dat de verlossende antwoorden als vanzelf na enkele dagen naar boven komen. God ervaar ik als mijn Vader en Hij antwoordt ook als de vader die iets met me heeft. Soms lig ik als kind een beetje met Hem overhoop, maar dat hoort bij een relatie."

Zweven?

Kleeft er aan zo'n godsbeleving niet het gevaar dat je de werkelijkheid loslaat en 'gaat zweven?' Jan is blij met die vraag. "Ik denk dat zelf ook wel eens. De ervaring van God als de Vader die je de weg wijst, is subjectief. Maar van de andere kant ... als je gevoelig bent voor wat je aan tekenen van God krijgt, dan kun je die niet naast je neerleggen. Ik doe God

onrecht als ik zijn signalen maar blijf ontkennen. Het blijft subjectief en anderen mogen er anders over denken, maar voor mij geeft God ons antwoord." Jan van Beeck voelt zich in zijn godbeleving verbonden met Franciscus. Ook Franciscus leefde in verbondenheid met God, stelde Hem zijn vragen en kreeg van Hem antwoord.

Dezelfde boodschap

Jan van Beeck staat aan het einde van een halfjaar sabbatperiode. Hij gaat weer terug naar zijn leven als luisterende reisgezel. Zijn agenda is gevuld met het geven van stille retraites, bezinningsdagen en redactiewerk voor het tijdschrift van de katholieke charismatische vernieuwing in Nederland. En gesprekken, en weekenddiensten, ook in het Engels, Papiaments en Latijn. Maar steeds weer vertelt hij dezelfde boodschap van Gods genade: "Ik ben je Vader. Ik zal je zeggen wat je moet doen!"

Joop Sierat

Vanaf 1991 woonde Jan van Beeck in het franciscanenklooster te Nijmegen.

Meer over de franciscaanse retraites is te lezen op www.stillertraites.nl.

Met toestemming overgenomen uit Franciscanen.nl, mei 2009.
Enkele tussenkopjes zijn door de redactie van Bouwen aan de Nieuwe Aarde toegevoegd.

Uit: Bouwen aan de Nieuwe Aarde 2009-6

Op 20 juli 2015 is Jan van Beeck overleden.

Meer: <http://www.kcv-net.nl/bouwen-aan-de-nieuwe-aarde/schrijvers/jan-van-beeck>